مقدمه: حوزه های مختلف شریعت

- حوزه های مختلف شریعت
- حوزه اخلاق: ملکات و حالات نفسانی
- حوزه فقه: حوزه رفتارها

حوزه های مختلف شریعت

[1]این چیزی که من عرض می کنم یک مقداری کار می برد تا کم کم ذهن انسان انس بگیرد.عرض من این است که شریعت اسلامیه همه فنون، علوم، موضوعات مختلف را جامع است ولی معنایش این نیست که چون شریعت جامع است، هر موضوعی را با همدیگر مخلوط می‌کند، بلکه خود شریعت بما أنّه شریعة جامعة، هر موضوعی را به همان نحوی که هست برایش حکم صادر می‌کند.

---

[1] متن بالا،تنظیم مطالبی است که در جلسات فقه (مبحث لباس مشکوک) سال ۱۳۹۷-۱۳۹۸ تاریخ ۲۱/ ۹/ ۱۳۹۷ و ۴/ ۱۰/ ۱۳۰۷ و جلسات فقه النکاح به تاریخ ۱۱/ ۹/ ۱۳۹۷ /۸ ۱۰/ ۱۳۹۷ مطرح شده است.

حوزه اخلاق: ملکات و حالات نفسانی

یک وقتی است، فضای شما، فضای اخلاق است، فضای علم اخلاق و رذائل و فضائل است، آن جا سر و کارتان با خُلق است، با ملکات و حالات نفسانی است، با سجایا است،

حوزه فقه: حوزه رفتارها

اما وقتی در رابطه انسانها با همدیگر میآیید، در حقوق و فقه و رفتار میآیید، موضوع فقه چیست؟ خُلق مکلفین است یا افعال مکلفین است؟ افعال مکلفین است.

درست است که پشتوانه این رفتار اخلاق است اما موضوع فقه چیست؟ رفتار است، فقه با افعال مکلفین کار دارد، با وارای آن کار ندارد، آن برای صحنه قیامت و برای توشه خود عبد برای ذخیره قیامتش است و الا فقه فعلا میخواهد ظاهر شرع را، ظاهر نظام مسلمین را، مومنین را سر و سامان بدهد به نحوی که این نظام برقرار بشود، اختلال نظام نشود.

فقه در دستگاه انبیاء و اوصیاء

صبغه فقه بما هو فقه را فهمیدن، خیلی مهم است. هر کس با فقه مأنوس باشد، میبیند اساس فقه، حتی در دستگاه انبیا و اوصیا که خودشان همه چیز را میدانند«**إنّما أقضي بينكم بالبيّنات و الأيمان**»[1] است، با این که علمشان، علم الهی است وقتی نگاه میکنند قبل و بعد و همه چیزش را میبینند مثل آفتاب و آفتاب هم روشنتر است، اگر چشمهای پیغمبر ما آفتاب را باید با زحمت ببیند، آنها روح مبارکشان قبل و بعد و همه چیز را مثل آب خوردن میبینند. نگاه میکنند تمام! آنها که انبیا و اوصیا هستند.

مراتب علم اولیاء

حاج آقا مکرر میگفتند از مشایخ نجف کسانی بودند که حاج آقا آنها را دیده بودند، گاهی اوقات از این حرفها میزدند؛ میگفتند در مجلسی که گرد مجلس همه نشستند، یک نگاه میکنم دور میگردانم، خلاص! فهمیدم هر کسی چه کاره است. حالا ببینید که دستگاه انبیا و اوصیا چیست! بزرگان مشایخ علم بگویند من نگاهم را دور مجلس چرخاندم؛ تمام شد!

وحی ابن سمیه

عمار سنگ را دارد میگذارد گفتم ما این جا با زور یک سنگ بیاوریم عمار دو تا سه تا سنگ روی هم میگذارد برای ساخت مسجد میآورد تا همه گفتند عمار را نگاه کردند؛ «**وحي ابن سمية تقتله فئة الباغية**»[2] یک نگاه کافی است همه چیز را میفهمد.

---

[1] علي بن إبراهيم عن أبيه و محمد بن إسماعيل عن الفضل بن شاذان جميعا عن ابن أبي عمير عن سعد بن هشام بن الحكم عن أبي عبد الله ع قال قال رسول الله ص إنما أقضي بينكم بالبينات و الأيمان و بعضكم ألحن بحجته من بعض فأيما رجل قطعت له من مال أخيه شيئا فإنما قطعت له به قطعة من النار(الكافي (ط - الإسلامية) ؛ ج۷ ؛ ص۴۱۴)

[2] بحار الأنوار (ط - بيروت) ؛ ج۳۳ ؛ ص۲۳